

MUTRIKUKO HERRI-ALDIZKARIXA
93. zenb. 2010eko martxo

libre!
Egunkaria

KALAPUTXI

Mila
Ituarte_{rekin}
deiegitekoak
gogoratzen

- Okelar sariketakoak
- Santiago bidean barrena
- Mutrikuko eskolaren sorrera (3)
- Emakumeak lan munduan lekua eginez
- Hizkuntz eskakizunak interneten prestatzen

artizar

San Agustin, 10 behea MUTRIKU

943 603 655

masajeak baino askoz ere gehiago

deskontuak

altzari guztietan

erakusketa

akilape

Mijoa Industrialdea z/g MUTRIKU (GIPUZKOA)

Tfnoa: 943 60 43 34 _ 943 60 43 08

www.akilape.com

Kalaputxi hilabetekaria

Argitaratzailea:

Karenka komunikazio elkarte
Barrenkale 12, behe
20830 MUTRIKU

Telefonoa: 943 603468 / 635 748 393

e-maila: kalaputxi@topagunea.com

Laguntzailea: Mutrikuko Udala

Tirada: 2.200 ale

Lege Gordailua: SS-787/01

ISSN: 1579-4792

Inprimategia: GERTU. Oñati.

Banaketa: Mutrikuko Institutuko
azken mailako ikasleak

Kalaputxi ez du bere gain hartzen aldizkarian adierazitako esanen eta iritzien erantzunkizunik.

Kalaputxi eskerrak ematen dizkizue
aldizkari hau kaleratzea posible egin
duzuen guztioi

**Mutrikuko Udaleko
Kultura eta Euskara Batzordeak
diruz lagundutakoa**

**Gipuzkoako Foru Aldundiak
diruz lagundutakoa**

**EUSKO JAURLARITZA
GOBIERNO VASCO**

**Kultura Saileko Hizkuntza
Politikarako Sailburuordetzak
diruz lagundutakoa**

a u r k i b i d i a

Informaziua	4
Zeuk esan Irakurleen eskutitzak	5
Puri-purixan Lan munduan lekua eginez	6-7
Bi hitzetan eta komikixa	8-9-10-11
Irakaskuntza Euskara ikasteko guneak interneten	12-13
Karenka Mila Ituarerekin, deiegitekoen ofizioa gogoan	14-15
Kirola Arrate Uranga ohituren hesiak gaindituz	16
EGUNKARIA LIBRE	17
Aisialdia Santiago Bidean Izaskun Galparsororekin	18-19
Bertsuak 2004ko txapelduna	20-21
Historixa Mutrikuko eskolaren sorrera (3)	22-23
Zorion agurrak	24
Argazki zaharrak	25
Agendia martxoa-apirila	26

IRITZIXA

UDABERRIA

Udaberria, bedatsea, udalehena, primadera... Izen asko sasoi eder batentzat. Naturaren iratzarraldian, hain justu. Kolore bizien urtaroa dugu udaberria, "bedatse" izenpean ere ezagutzen den urtaroa. Neguko loaren ondoren natura berpizten da, eta nonahi lore goiztiarren usain goxoa zabaltzen da.

Ongi dakigunez aldaketa hau ez da bat-batekoa, udaberriaren hasieran, hau da, martxoaren 21ean (udaberriko ekinozioan), oso hurbil ditugu oraindik neguaren tarte hotzak eta euritsuak; pixkanaka, denborak aurrera egin ahala, eguzkipean igarotako orduak luzatuz doazen neurrian egunak goxoagoak eta epelagoak izaten dira.

Martxoaren batean hilea moztea ere oso mesedegarria ei zan, adatsa indartzeaz gain, burukominak ere desagertzen baitziren. Garizuma garaian sartzen gara martxoan.

Udaberrian barneratu bagara ere, martxoa baino zoroagoa eta aldakorragoa dugu apirila, kapritxosoa oso, benetako udaberriko egunak eta negukoak bezalakoak tartekatzen baitira. Apirilak jaso dituen beste izen batzuk hauek dira: abereila, afirile, jorraila, opaila, eta opea. Apirilaren lehendabiziko bi egunak, eguraldi txarrekoak direnean "zokomikate" izena jasotzen dute.

Aurrera eginez, maiatzean, udaberrian guztiz sartuta gaude. Hilabete hau gehienetan epela dugu, dena den, oraindik ere aldaketak gerta litezke. Maiatza hostoen hilabetea edo ilargia zen, oso hilabete ona. Beste izen batzuekin ere ezagutzen da, ostaroa, ostoila, orrila, eta loraila horietariko batzuk. Hilabete honetan, "maiatz anderea" edo "maiatz besta" izeneko jaia ospatzen zen aspaldian. Jai honekin naturaren eta bizitzaren berpiztea ospatu nahi zen. Maiatzarekin amaitu baino lehen, ez da ahaztu behar hilabete honetan kukuaren kantuak zuen garrantzia ere.

Maribel Urkiri Arruti

intereseko telefonoak

OSASUNA

Anbulatorioa (Osakidetza).....	943 60 43 00
DYA zentrala.....	943 46 46 22
Mendaroko ospitala.....	943 03 28 00
Odol emaleen taldea.....	943 60 39 30
Javier Otxagabia botika.....	943 19 50 26
Lon Apraiz botika.....	943 60 32 50
Larrialdiak.....	943 46 11 11

ADMINISTRATIO BULEGOAK

Udaltzaingua.....	943 60 70 48
.....	679 16 25 00
Udaletxea.....	943 60 32 44
Turismo bulegoa.....	943 60 33 78
Posta zerbitzua.....	943 60 30 44
Bake Epaitegia.....	943 60 70 49
Itsas etxea.....	943 60 34 00
Ur patzuerua.....	902 30 22 22
Mankomunitatea (trasteak eta zaborrak)	
.....	943 70 07 99
Alde Zaharra eraberritzeko zerbitzua.....	943 60 34 18

IKASKUNTZA-IRAKASKUNTZA

Goizeko Izarra ikastola.....	943 60 36 75
San Miguel ikastetxea.....	943 60 31 95
Mutrikuko Institutua.....	943 60 36 27
Udal euskaltegia.....	943 60 30 94
Musika eskola.....	943 60 37 80
Haur eskola publikoa.....	943 60 41 19

GIZARTE ONGIZATEA

Gizarte Ongizate zerbitzua.....	943 19 50 81
Anai Arte jubilatuen egoitza.....	943 60 34 10
Mikel Deuna zaharren egoitza.....	943 60 38 71

ZERBITZUAK

Pesa.....	902 10 12 10
Eusko Trenbidea.....	902 54 32 10
Loiuko aireportua.....	905 50 50 05
Hondarriako aireportua.....	943 19 23 47

BESTE BATZUK

Liburutegia.....	943 60 41 82
Kiroldegia.....	943 60 31 75
Gasolindegia.....	943 60 32 10
Miruaiz Frontoia.....	688 64 31 80

Autobusak

MUTRIKU – DONOSTIA – MUTRIKU

Mutrikutik	Astegunak	7:00 / 10:00 / 13:30 / 19:30
	Zapatuak	10:00 / 16:30
	Jai egunak	10:00 / 19:30
Donostiatik	Astegunak	8:00 / 11:30 / 14:30 / 20:30
	Zapatuak	11:30 / 19:30
	Jai egunak	11:30 / 20:30

MUTRIKU – BILBO – MUTRIKU

1. BIZKAIBUSen autobusa hartu Ondarroan:
> **6:10**ean hasi eta 20:10 arte, orduro. > **6:40**ean hasi eta 19:40 arte, orduro.
2. PESAren autobusa hartu Eibarren, haraino Euskotrenen

DEBARA eta Debabarreneko herrietara

Astegunetan: 7:15etik 21:15era orduro / **Jai egunetan:** 8:15etik 21:15era, orduro

ONDARROARA

Astegunetan: 6:55etik 20:55era, orduro / **Jai egunetan:** 7:55etik 20:55era, orduro

Trenak

Tren guztiak, adierazitako lehenengo ordutik aurrera, **ORDURO**

DEBA – DONOSTIA – DEBA

Debatik 6:44-7:44-...-21:44
Donostiatik 5:47-6:47-...-20:47
Jai egunetan 8:44etan hasiko dira

DEBA – BILBO – DEBA

Debatik 6:43 -7:43 -...-20:43
Bilbotik 6:00 -7:00 -...-20:00
Jai egunetan 8:43etan hasiko dira

DEBA – EIBAR – DEBA

Debatik 6:43 / 7:43 / ... / 21:43
Eibartik 6:13 / 7:13 / ... / 21:13
Jai egunetan, 8:43etan hasiko da
Jai egunetan, 8:13etan hasiko da

Zaintzako botikak (Mutriku eta Deba)

MARTXOA

26tik 28ra	Hiart Burgoa (zapatu goizean, Lon Apraiz)
29tik 31ra	Javier Otxagabia

APIRILA

1ean	Javier Otxagabia
2tik 4ra	Lon Apraiz
5etik 8ra	Hiart Burgoa
9tik 11ra	Amaia Zalduegi (zapatu goizean, Javier Otxagabia)
12etik 15era	Lon Apraiz
16tik 18ra	Javier Otxagabia
19tik 22ra	Amaia Zalduegi
23tik 25era	Hiart Burgoa (zapatu goizean, Lon Apraiz)

APRAIZ.....630 05 50 97 ZALDUEGI.....669 26 22 01
OTXAGABIA..689 58 57 59 BURGOA..... 667 33 88 90

IBARPLAS

**Zure neurrirako leihoak,
kalitatez jarritako eta bukatutakoak!**

Pol.Ind.Itziar-Tel.:943 199 226 - Fax: 943 199 196
Web orrialdea: www.ibarplas.euskalnet.net
E-maila: ibarplas@ibarplas.euskalnet.net
20829 ITZIAR (Gipuzkoa)

gutunak

ONDO LO EGIN, JON

Gazte bat hurbildu zait kristalaren beste aldera eta esan dit gauean esnatu egiten dela, orduro esnatzen dela, eta hogeit bat segundura berriz loak hartzen duela, ordubete barru berriz ere esnatzeko.

Iluntasunean ohiuak entzuten dituela dio, bere aurkako irainak, bere hurbilekoen aurkako mehatxuak. Kolpeak nonahi somatzen dituela dio, esnatu aurreko segunduetan. Kolpeak buruan, giblean, eta potroetan ere bai. Kolpeak sentimenduetan.

Dio, beharbada burua poltsa baten barruan sartuta eduki zue-neko itolarriak esnatzen duela gauean, orduro, ordu batean bai eta hurrengoan ere bai. Horrela dabil azken hilabetean. Eta esperantzaren irudi den berdeari beldurra hartu diola dio. Baita eskoba baten kirtena ikusten duenean ere.

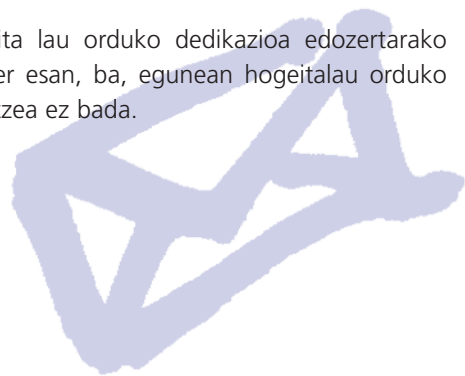
Gazte hori hiru egunetan egon zen inkomunikatuta, eta ordu-tik ez du bakerik lortu atsedenerako behar duen loan. Egunen

batean beharbada lortuko du bi edo hiru edo, auskalo, behar-bada zazpi ordu jarraian lo egitea, eta amets egitea ere bai... berak jakingo du zeintzuk ametsetan.

Gazte hori iloba dut. Eta bide batez, hitz hauen bitartez, esker-rak eman nahi dizkiet hitzez zein pentsamenduz, bakoitzak bere pentsakera politikotik, beren babesa eskaini diguten mutrikuar guztiei. Uste ez dela ere, hitz horiek oso goxoak gertatzen dira eta asko eskertzen dira halako momentuetan.

Eta egunean hogeita lau orduko dedikazioa edozertarako eskaini digutenei zer esan, ba, egunean hogeitalau orduko laguntasuna eskaintzea ez bada.

Joseba

EUSKAL PRESO ETA IHESLARIAK ETXERA

LAN MUNDUAN, LEKUA EGINEZ

Egun, emakumeak gizonak beste prestatzen dira goi mailako ardura zein lanpostuetarako, baina emaitzak ez dira behar bezain nabarmenak, zergatik ote? Leire Mugerza enpresa munduan aritu izan da goi karguetan; berak badaki zertaz ari garen.

Industria munduan buru belarri...

EIKA enpresan aritu izan naiz 10 urtetan. EIKAk elektrogailuen osagarriak egiten ditu eta kooperatiba da. Etxebarrin 600 bat langile ditu, horretaz gain Txekian beste bi lantegi ditu, Polonian bat eta beste bat Mexikon. Enpresa horien kudeaketaren zati bat neuk eraman dut, kalitate sistemaren kontua eta prozesuaren inguruko zuzendaritzaren ardura, hain zuzen ere. Horretaz gain, lau urtetan zehar, EIKA-ko lehendakaria izan naiz. Oso esperientzia polita eta gogorra izan da era berean, gainera momentu zailetan geunden, baina esperientzia gisa esan behar dut asko eman didala. EIKAn emakume asko dabil produkzio mailan, baina zuzendaritza karguetan ez da gauza bera gertatzen. Ni oso etxeko sentitu izan naiz beti. Industria munduan, esate baterako, Etxebarriko lantegiak ez dauka zer ikusirik Mexikokoarekin, han oso desberdin ikusten gaituzte emakumeak. EIKAn aritu ondoren Lea-Artibai ikastetxeko zuzendaritza eskaini zidaten eta lan horretan aritu naiz bi urtetan, justu utzi berria dut kargua. Hezkuntza munduak eta industria munduak ez dute zer ikusirik, baina bietan oso-oso gustura aritu naiz. Egun, nire bizitza pertsonalari eman nahi diot garrantzia, nire umearekin gozatzeko aukera ez dut galdu nahi. Hamabi urte luze izan dira zuzendaritza karguetan egondakoak eta orain bizitza lasaiago hartu nahi dut. Hor goiko erritmoa interesgarria izateaz gain, oso bizia eta gogorra da.

Emakume gutxi goi karguetan...

Nik uste dut aukera gutxiago ematen zaiola emakumeari, nire kasua

BERISTAIN

DENDA LURRINDEGIA ESTANKOA

943 60 35 44

Gizonezkoen
ileapaindegia

IMOTZ

Erdikokale, 34 - behea MUTRIKU Tel.: 943 60 41 62

lehenengo geure buruari erakutsi nahi diogu ahal dugula eta balio dugula, eta inguruan hori ikusten bada, hobe

izan ez bada ere. Profila aukeratzerakoan askotan gizonezkoarena da ohikoena. Hezkuntza mailan ez da hainbeste ikusten, baina bai industria eta arlo teknikoetan. Egia da unibertsitateetan nesken presentzia handia dela, neskak gainera nota hobeagoak ateratzen dituztela, hobeto prestatuta daudela, baina gero horrek ez dauka behar besteko isladarik lan munduan. Ikastetxeko zuzendaria izan naizen denboran, hogeit bat ikastetxetako zuzendariekin bildu eta neu nintzen emakume bakarra. Nik uste dut emakumeok gehiago erakutsi behar dugula goi mailara iristeko. Bestalde, baita ere ikusten dut emakumearen rola errepikatu egiten direla, gutxi dira ikasketa teknikoetan ari diren neskak. Gogoan dut, ingeniartzat teknikoa ikasi nuenean 300 mutil ziren eta gu 24 neska. Egun ematen du zerbait aldatu dela, baina oraindik urrats asko ditugu emateko. Nik uste dut guk geuk, emakumeok, hasi behar dugula rol horiek aldatzen.

Emakume bat goi karguan, ohiko galdera: nola uzartzen dituzu familia eta lana?

Bai, eta inork ez dio galdetzen hori gizonezko bati. Gizon hori iritsi den mailara iristeko norbaiten laguntza, inplikazioa, izango zuen bada... Emakumeen lehenetsunak eta gizonezkoenak ez dira berdinak. Emakumeak "arazoak" sortzen dituzte, enpresa gizonen ustetan, haurdun gelditzen dira... eta horrek dakartzan ondorioekin... ez da bate-re errentagarria... honelakoak entzuten dira oraindik. Nik haurra izan, eta hilabete eta erdira hasi nintzen lanean, nireak eta bi entzun nituen inguruan. Nire senarra hama-bost egunetara joan zen lanera eta inork ez zion ezer esan... ematen zuen ni zerbait txarra egiten ari nintzela eta

emakumeak bi bider erakutsi behar dugu gure balioa, eta frogatuta dago emakumeok hobeto prestatzen garela

bere jokaera naturala zela... honetan ere emakumeok bazuetan gizonezkoaren jokaera bera izaten dugu.

Emakumeak ez ei daude behar bezala prestatuta...

Horri ezezko borobila esaten diot, guk bi bider erakutsi behar dugu gure balioa, eta frogatuta dago emakumea hobeto prestatzen dela eta emaitza hobeak ematen ditugula.

Goi karguak betetzeko anbiziorik ez ei dute...

Ez nago ados, askotan anbizio hitza oso zentzu txarrean ikusten da, baina esango dizut lehenengo geure buruari jartzen dizkiogula erronkak, geure buruari erakutsi nahi diogu ahal dugula eta balio dugula. Gizonezkoak mundu guztiari erakutsi nahi dio bere ahalmena, guk lehenengo geure buruari, eta inguruan hori ikusten bada, hobeto.

Emakumeak eta gizonak berdintasun osoz sartzen ei dira lan munduan...

Nire kasuan baietz esan behar dizut, berdintasuna izan da nire inguruan, inoiz ez dut sentitu desberdintasunik. Bada-ki enpresa askotan ikuspuntu desberdinetik begiratzen dela emakumea eta gizonezkoa.

Emakumea eta gaztea, molotov koktela...

Zuzendaritza karguan 25 urterekin hasi nintzen. Nire inguruan ez nuen arazorik baina kanpora joatea egokitzen zitzaidanean... Oso zaila egiten zitzaion ulertzea iritsi zintezkeenik lanpostu horretara hain gaztea izanda, eta gainera emakumea...!

JARRI-TOKI Jatetxea

- Egunekeo menua eta karta
- Familia giroko bazkariak
- Enpresa bazkariak
- Ezkontza, bataio, Jaunartze...

Tel. 943 60 32 39 MUTRIKU

Joseba Iñaki Eleizgarai masajista eta osteopatia

Tel: 630 788 059 - Konte kalea 22, Mutriku

kalaputxi.blogspot.com munduan zehar

Aurreko hilabetean aurkeztu genien irakurle guztiei Kalaputxi aldizkaria interneten aurkitzeko bidea, goiko hori: kalaputxi.blogspot.com.

Horren bidez, aldizkaria paper formatoan jasotzeko aukera ez dutenei modua eman nahi zaie Mutrikuko gauzen eta pertsonaien berri izateko.

Dagoeneko, estatu mailan hogeita lau bisita izan ditu blogak, Inglaterratik bat eta Ameriketako Estatu Batuetatik hiru. Mutrikuren berri izan nahiko lukeen etxekoren bat edo ezagunen bat erbestean bizi duzuenok badakizue zein bide erakutsi.

Bestalde, Kalaputxi aldizkaria, paperean, kanpoan bizi den norbaiti bidali nahi diotenek horretarako aukera dute. Lehenengo zenbaitik hona gero eta gehiago dira hilero-hilero Kalaputxi buzoian jasotzen dutenak. Deitu 635748393 telefonora eta esango dizuegu zer egin. ✕

OLIOA BIRZIKLATZEA, BERTATIK BERTARA

Olio birziklatzeko ez da gehiago egutegiari begira egon beharrik egongo, ezta kamioiaren ordutegia zaindu beharrik izango ere. Mankomunitateak jarritako edukiontziei esker, herritarrek bertatik bertara dute olio birziklatzeko aukera. Bost edukiontzi daude herrian: Txanbolingo errotondan, Modesto Txurruka kalean (kutxa parean), Samikollan (lurpeko edukiontzien parean), portuan (beste edukiontzien ondoan), eta Gaztañeta etorbidean (ur depositoaren ondoan). Ez galdu birziklatzeko aukera.

Horrekin batera, Mankomunitateak zabor bilketaren egokitasuna aztertu eta neurriak hartu ditu bilketaren prozesuak dakartzan kostuak merketu eta zerbitzua ahalik eta ondoen ematen jarraitzearen. Helburu horrekin, edukiontzien kokapenak aztertu dira, batzuk tokiz aldatu, eta berriak ipini ere bai. Ea planteamendu berriak auzotar guztien beharrak asetzeko balio duen. ✕

komikixa

josu ituarte "pitxame"

IGOR ROMERO, PODIOKO LEHEN GIPUZKOARRA

Gerrita Saria eskuratzea lortu du Igor Romerok (Caja Rural). Txapelketa horren istorioan helmuga lehen postuan gurutzatzen duen lehen gipuzkoarra da herriko txirrindularia. Murtzian jokaturako saria Afizionatuen Espainiako Koparako puntuagarriak diren lasterketetatik bigarrena izan da. Romero iaz ere saiatu zen horrelako garaipen bat eskuratzen, baita hurbil egon ere. Barrena bete dion poza, ordea, ez da aurtengora arte heldu. 151 kilometroko proban, beste zortzi txirrindularirekin ihes egitea lortu zuen. Eta proba amaitzeko sei kilometroren falta, eraso jo eta helmugara bakar-bakarrik heltzea lortu zuen. ✕

BIDE BERRIA KONPONKETA BEHARREAN

Bide berriari konponketa "sakona" egin behar diotela azaldu dute udal teknikariek. Bidearen azken zatiak, Burumendira ematen duen tunela pasa eta segituan, behera egin zuen urtarrilean. Ez da lehen aldia izan. Joan den urteko urtarrilean ere antzerako zerbait gertatu zen. Oraingoan, ordea, errepideak jasandako kaltea larriagoa izan da. Kalteen eragilea errepidearen azpitik pasatzen den ur korrontea da. Berdel Egunaren aurretik herritarren segurtasuna bermatzeko konponketak egingo direla ziurtatu dute udal teknikariak. Ondoren, konponketa sakonagoa egitea da euren asmoa. ✕

ABERRI EGUN ON-ON BAT!

**NAZIOA
GARA
ESTATUA
BEHAR
DUGU///**

AMNISTIA ETA ASKATASUNA

GORA EUSKAL HERRIA ASKATUTA!

EMAKUMEEN EGUNA

Emakumeen aldarrikapenek kutsu berezia har-
tzen dute martxoan. Herrian hainbat ekintza
egin ziren Emakumeen egunaren bueltan, baina
heritik irten eta euren ahotsa emakumeen kolo-
rezko tropelari batu ziotenak ere izan ziren.
Heretik hogeita emakumeak Donostiarako bidea
hartu zuten martxoaren 7an. Lilatoian parte-
hartzea zuten helburu; emakumeen izatea, iza-
era eta presentzia ozen erakusten duen lasterke-
tan saltaka egitea. Udalak jarritako autobusa
medio, herritar guztiak batera joateko aukera
izan zuten, eta egun ezin hobea pasatu zuten
guztiek elkarrekin bidaian, saltaka zein bazkari-
tara bilduta. ✕

IGOGAILUAK EZIN TOPATUTA

Joan den hilabetetik Montalivet-eko aparkalekuan bat
egiten duten bi igogailuak martxan daude. Igogailuak
erabili dituzten herritarrek zerbitzua pozik hartu duten
arren, asko izan dira kexa berarekin agertu direnak
ere: igogailuak ez dira erraz topatzekoak. Izan ere,
igogailuak dauden inguruetan seinalerik ez da jarri.
Herritarrengan kexa berezia sortu duena Piñastegi
Plaza aparkalekuarekin batzen duena izan da: ezku-
tuan gelditzeaz gain, sarrera-irteera "oso ilunak" iza-
tea nabarmendu dute erabiltzaileek. Seinale beharra,
Tranpa kaleko igogailuan ere nabaria dela gaineratu
dute herritarrek; batez ere, kanpoko jendearentzat. ✕

HERRIKOEN MENDIZALETASUNA ARGAZKITAN

Burumendik bere bazkideen mendi esperientzien erakusketa
antolatu du. Horrela, ekitekoen ibilerak alde batera lagata, baz-
kideek mendiarekin duten harremana erakutsiko dute argazki
bidez. Horretarako, hil honetara arte irudiak batzen aritu dira
bazkideen artean, eta mendia komunean duten argazki sorta
oso ezberdinak batzea lortu dute Burumendikoek. Jasotakoari
begiratuta, benetan erakargarria izango den erakusketa iragar-
tzen dute. Argazkiak apirilaren 12tik 18ra jarriko dituzte herrita-
rren aurrean, Zabielen. ✕

koadrila afariak, bazkariak, bataioak,
eguneroko menua

PAGOAGA S.A.

iturgintza - berogintza - gasa
igeltsaritza - aroztegia

Tel.: 943 74 02 79 - 943 74 05 12

Faxa: 943 74 35 65 / e-mail: pagoagasa@euskalnet.net

San Antolin, 13 - 20870 ELGOIBAR

UDAL LURRAK LANTZEKO AUKERA

Baratzeari aritzeari gustuko duten herritarrentzat dei berezia egin du Udalak, aurreko Kalaputxin adierazi genuen moduan, udaletxera jo eta udal lurak lantzeko zerrendan izena emateko deia, hain zuzen ere. Goiko Araban Udalak dituen lur batzuei irteera emateko ideia izan da herritarrei lantzeko aukera ematearena. Baldintzak eta bestelako xehetasunak oraindik zehazteke dauden arren, interesa duten herritarrek hilaren 31 aurretik apuntatu beharko dute. Udalean adierazi dutenez, adin ezberdinetako jendea ari da izena ematen. Zerrenda osatzearekin mota horretako proiektuekiko jendeak duen interes maila neurtu nahi du Udalak. ✕

BERDEL AIPAMENA HERRIKO BI ANTZERKI TALDEENTZAT

Pasa den asteko ostegunean banatu zen berdel aipamena, Berdel egunaren inguruko ekitaldiei hasiera emateko. Felix Azpiazu alkateordeak alkatearen izenean sarituei eskerrak eman eta biek Mutrikurentzat egingako lan isil bezain neketsua goraipatu eta eskertu ondoren, Marisa Martinezek eta Arantza Ugartek Berdel aipamena jaso zuten, pleno aretoa bete zuen jendetzaren txalo artean. Gerra aurreko antzerkigileak, Goizeko Izarra taldeko aintzindariak, hogeita bost urtetan zehar Akelarre taldean izandako gazte antzerkizaleak, Goizeko Izarrako bigarren aldikoak eta gaur egun bi taldeetan lanean dihardutenak aipatu ondoren, taldeko argazkiak egin zituzten. Ondoren, horrelakoetan ohizkoa denez, jan-edanean amaitu zen ekitaldia. Bejondeizuela, Marisa eta Arantza, eta antzerkizale guztioi ere bai. Horretan segi urte askoan! ✕

SUKALDEKO ALTZARIAK
EBANIZTERIA

OKILA AROZTEGIA S.L.

Txirritxa - Mutriku

Tel. 943 60 40 18 - Faxe: 943 60 31 03

ARRIETA
AUTOZERBITZUA

Aliprox

J.M. Altzibar etorbidea · 943 60 31 01

Euskara, jalgi hadi sarera!

EGA azterketa dela, Irakaskuntzako edo Administrazioako Hizkuntz Eskakizun edo “perfilak” direla, Osakidetzako azterketak direla, HABEren mailak egiaztatzeko probak direla... Abian ditugu euskara-maila neurtu eta egiaztatzeko proba horietako batzuk, eta luzera joan gabe izango dira besteak ere. Hori dela-eta, Luaro Etxera sartu-irten bat egin dugu, bertako ganbaran —euskaltegian, alegia— laguntza eskatzeko. Izan ere, asko dira irakaslearen gidaritzapean eta ikaskideen babesean ikasi nahi dutenak, baina izaten dira euren kasa lan egin nahiago dutenak ere. Internet izeneko sare amaigabe horretan aurkituko ditugu euskara landu eta hobetzeko zenbait aukera. Lasai egon, oraingo hauek doakoak dira-eta!

Hasteko, labur-labur argituko dugu zer diren Hizkuntz Eskakizunak. Euskal Autonomia Erkideko lanpostu publiko bakoitzari ezartzen zaio Hizkuntza Eskakizun (HE) horietako bat, 1etik 4ra bitartekoa. Erabaki hori hartzeko, bi gauza izaten dituzte kontuan. Batetik, lanpostuaren ezaugarriak (jendearekin zenbaterainoko hartu-eman duen langileak, ahoz ala idatziz egin behar duen lana, idatzien sakontasun eta zailtasuna...) eta, bestetik, inguru horretan dagoen euskaldun kopurua zenbatekoa den (ez da gauza bera Mutrikun ala Gasteizen lan egin). Beraz, HE edo perfila lanpostuari ezartzen zaio, eta horretan aritu nahi duen langileak, jakina, bete egin beharko du.

Euskal Administrazioak lanpostu publiko berriren bat eskaintzen duen guztietan egiten du HE betetzen den ala ez neurtzeko azterketa, lanpostuari dagozkion beste azterketa eta proba guztiekin batera; beti ere, oposaketa prozesuaren barruan. Baina, demagun norbaitek HE aterata eduki nahi duela, nahiz eta oposaketarik egin behar ez (Hezkuntza delegaritzan izena eman ahal izateko, edo lanpoltsaren batean sartzeko, edo bere burua prest edukitzeko, besterik gabe). Kasu horretan, interesatuak HABEren 1,2,3 edo 4. mailako egiaztagiria lortu beharko luke, euskaltegiaren batean izena emanda, edo, bestela, EGA ateratu beharko luke (horretarako ez dauka euskaltegiaren bateko ikasle izan beharrik, azterketa irekia edo “librea” baita). Esan beharrik ez dago, baina argitu dezagun HABEren lau maila horiek batera datozela, hurrenez hurren, euskal administrazioak ezarrita dauzkan lau HEekin.

Interneten aukera egokiak daude euskara norbere kasa ikasteko

Gogoan izan, baina, azterketa horiek itxiak direla, euskaltegi-tako ikasleentzakoak bakarrik.

Oinarrizko kontu horiek argitu ondoren, goazen Internetek eskaintzen dizkigun doako aukerak aztertzeraz

1.- Euskara landu eta sakontzeko materiala, ariketak eta beste. Gehienetan, gainera, mailaz maila sailkatuta dago materiala.

HABEren ataria, IKASBIL:

<http://www.ikasbil.net/>

AEKren bloga, KARAJUA:

<http://karajua.org/>

Euskara on-line ikasteko, IKASTEN:

<http://www.ikasten.net/site/es/index>

EHUren ataria:

<http://www.euskara-errektoreordetza.ehu.es/p267-shehuthm/es/>

Euskaltzaindia:

<http://www.euskaltzaindia.net/>

Udal Euskaltegien informazioa:

<http://www.udaleuskaltegiak.net/>

Santurtziko Udal Euskaltegia:

<http://www.santurtzieus.com/eskaintza-akademikoak/euskara-doan-ikasi-2.html>

Barakaldoko Udal Euskaltegia:

<http://zibergela.blogspot.com/>

Euskara ikasteko:

<http://www.euskaraikasteko.com/index.html>

Hiztegiak on-line:

<http://www.hiztegia.net/>

ZEHAZKI gaztelania-euskara hiztegia:

<http://ehu.es/ehg/zehazki/>

hitza

herriaren informazioa
herriaren hizkuntzan
herriaren zerbitzuan

Harpidedun egin eta
hitza etxean jasotzeko
deitu telefono honetara:
902 82 02 01

hizkuntza-eskakizunak

2.- EGA azterketarako prestatzeko:

EGA Atariko Probak I:

<http://www.interneteuskadi.org/euskara/ega/>

EGA Atariko Probak II:

<http://www.euskaljakintza.com/ega/atarikoa/>

EGA Berridazketak:

<http://euskaljakintzaega.googlepages.com/esaldiakberridatzi>

EGA azterketa-ereduak (Nafarroa):

<http://www.pnte.cfnavarra.es/eibz/ega/index.htm>

Aditz laguntzaileak lantzeko:

<http://euskaljakintzaaditza.weebly.com/index.html>

Ortografia lantzeko:

<http://euskaljakintzaega.googlepages.com/ortografiaetahiztegibatua>

Puntuazio-markak:

<http://euskaljakintzaega.googlepages.com/puntuazioa>

3.- OSAKIDETZAKO eta IVAPEKO azterketak eta materiala:

OSATUZ mediku eta erizaintzako:

<http://www.ikasbil.net/osatuz/>

OSAKIDETZAKO azterketak I:

<http://ce.osakidetza.net/eus/ce.html>

oOSAKIDETZAKO azterketak II:

<http://www.ikasbil.net/osatuz/portal/media-type/html/user/anon/page/ereduak;jses>

IVAPEKO azterketak:

<http://www.ivap.euskadi.net/r61-2362/eu/>

Zeuen kasa lan egin nahi duzuenok badaukazue nondik hasi eta non sakondua. Laguntzarik-edo behar izenez gero, berriz, galde ezazue euskaltegia. Udal euskaltegia herritarren zerbitzura daukagu eta laguntzeko prest beti.

Europako erreferentzi markoa	B1	B2	C1	C2
HAEE/IVAP	1. HE	2. HE	3. HE	4. HE
HABE	1. maila	2. maila	3. maila	4. maila
Osakidetza	1. HE	2. HE	3. HE	4. HE
Justizia		2. HE	3. HE	4. HE
Ertzaintza		1. HE	2. HE	
Hezkuntza		1. HE	2. HE EGA D agiria	
Hizkuntza Eskola Ofiziala	3. maila, tarteko maila	4. maila	5. maila, goi maila	

KALBAIXO JATETXEA

TELEFONOAK:
943 60 32 56
943 60 30 16
MUTRIKU

MUTRIK
aholkularitza

Komunitateen administrazioa, aseguroak,...

Arreta pertsonala eta prezio konpetitiboak
mutrik2010@hotmail.com · Tel.: 620 28 39 16

MILA ITUARTE

deiegitekoen ofizioan

Umetasuna gozatzeko aukerarik izan ez eta, neskatila koxkor bat baino ez zela Lekeitioko kale guztiak zeharkatzen zituen goizeko orduetan marinelei itsasoratzeko dei eginez. Gogoan ditu, gaurko kontuak izango balira bezalaxe, urte haietan pasa behar izan zituen une gogor eta baita zorionekoak ere. Goizean goiz jaiki, sua piztu eta bere nebei gosaria prestatu ondoren, zeineruaren deiaren zain gelditzen zen. Kofradia-ko kanpai-hotsa eta zeineruaren ahotsa entzun bezain laister itsasoratzeko abisua edo deia zabaltzen zuen aterik ate; ordea, zeineruaren makila-hotsak etxean gelditzeko adierazten zien. Orain dela ez urte asko, emakumeek edo neskatilek betetzen zuten ofizioa dugu hau, hain zuzen ere, deiegitekoak deritzaiona. Milagros Ituarte (Lekeitio, 1942) hain maitea duen bere jaioterrian urteetan jardun zuen gaur galdu eta ia ahaztua dugun langintza horretan.

Nolako oroitzapenak dituzu?

Umetasunik ez dut eduki, zortzi urte nituela aita hil zitzaigun eta ama lanera joan ahal izateko nik nire aizpa txikia zaindu behar izaten nuen. Ez nuen eskolara joateko aukerarik izan, eta hamalau urte nituela ama gaixotu zitzaigun. Beraz, lanean hasi behar, hain zuzen ere deiegiteko lanean, nire amarengandik jaso nuen ofizioan. Gaixotu aurretik bera zen deiegiten zuena. Gogoan daukat nolako hotza pasatzen nuen sasoi hartan, benetako hotza, portua sutan balego bezalaxe gogoratzen dut, hotzaren hotzez ketan. Lana baino gehiago, daukadan oroitzapen edo barru-barruan gelditu zaizkidan sentimenduak hotza eta logurea dira. Negua oso gogorra izaten zen eta goiz jaikitzen nintzen zeinerua bostetarako pasatzen baitzen.

Eta nolatan deiegiten?

Nire gurasoek etxeko enbarkazio bat zuten, Zenarruza izeneko, aita bertako patroia zen eta ama deiegitekoa. Bolibartik goruntza bada hor Zenarruza izeneko paraje bat eta gure bafora bertako egurrez egin zutenez izen horixe jarri zioten. Nire bi anaiak ere etxeko barkuan ibiltzen ziren, hamalau edo hamasei bat marinelek osatutako tripulazioan.

Deiegitekoak emakumeak izan behar al ziren? Ohituren arabera izango da, baina, Lekeition hala ginen behintzat eta, esan dudan bezala, deiegiteko izenarekin ezagutzen gintuzten. Bermion, albiz, neskatila izenez ezagutzen ziren.

Banan banan joaten al zinen marinela guztien etxeetara?

Bai, halaxe egin behar izaten nuen. Gogoan daukat uda batean, atuneta garaian gertatu zitzaigun kontutxo bat: gure enbarkazioko patroia zen nire neba, eta beste txalupa bateko (Estrella Del Mar) patroiarekin ibiltzen zen, elkarrekin itxasoratzen ziren eta elkarrekin bueltatzen ziren. Teresa Txato zen hango deiegitekoa eta udako egun batean Talatik hasi eta Portalerainoko deia egin genuen biok alkarrekin; baina, azkarago egiteko asmoz, bidezidor batetik pasatzea pentsatu genuen, bide hura laburragoa baitzen. Kaleetan ez zen argirik ikusten, ipurtargiak baino argi gutxiago egiten zuten kaleetan zintzilik zeuden bonbilek. Bapatean, bidexka hura zeharkatzen ari ginela sekulako zurrungak entzun genituen, -"ene ba, Teresa, hemen norbait aurkitzen da!"-, ziztu bizian korrika hasi eta herriko serenua topo egin genuenean lasaitu ginen. Berak lagundu zigun etxera bueltatzen. Egia esan, gauetan beldurtuta ibiltzen ginen.

Eta zein zen zuen beharra?

Marinelei itxasorako deia egiteaz gain, itsarora joan aurretik bibero edo janaria prestatu behar izaten genuen (azukrea, kafea, txikoria...), sareak konpondu, otzarak garbitu, malutak prestatu... Udaberrian lan asko egiten zen, antxoa sasoian, antxoa lepobeltz ederrarekin etortzen zenean, benta egin ondoren, antxoa astotzaretan ipintzen zen, hau eskabetxera edo kabanara eramateko. Ondoren, otzara haiek guztiak jasotzea zen gure zeregina. Neskatila bakoitzak sei bat otzara

Lana baino gehiago, barru-barruan gelditu zaizkidan sentimenduak hotza eta logurea dira

eramaten genituen moila gainera, buruan zorkixa jarri eta bata bestearen gainean ipini. Moilan itxasoko uretan garbitzen genituen binan-binan eta ondoren lonjetara eramaten genituen han lehortzeko. Hurrengo egunean berriro ateratzen behar izaten ziren, enbarkazio bakoitzak itsasora eramaten baitzituen otzara haiek. Udaberrian sekulako lana egoten zen, egun guztian lanean. Atunetan, aldiz, malutak prestatu behar izaten genituen. Atuneta bukatzen zenean negurako karnata prestatzen zen. Antxoa txikia gatzetan jarri eta hau tretzak karnatzeko erabiltzen zen. Neguan bisigutan ibiltzen ziren. Egun osoa beharrean pasatzen genuen eta bafora herrira etortzen zenerako moila gainean egon behar.

Zeineruek nola pasatzen zuten abisua?

Talaia Otaixo mendian kokatzen zen. Bi zeineru egoten ziren, bata kofradian eta bestea Talan. Kofradian zegoenak itxasoratzeko abisua balitz kanpaitxo bat jotzen zuen eta beste zeinerua kalez kale dei eginez etortzen zen: -"Antonio, Eulogio, Simon, ..." - marinelen izenak dei eginez. Hau entzun orduko emakume guztiok irtetzen ginen gure enbarkazioetako marinelei dei egitera, aldaba jo eta honela esaten genien: -"Antonio, gora Jaungoikuaren izenian!" - Hiru errege egunean eta egun seinalatuetan meza egoten zen goizeko lauretan, eta orduan: -"Antonio, gora Jaungoikuaren izenian mezia entzuter!" - dei egiten genien. Garai hartan berrogei bat enbarkazio egongo ziren, beraz, hainbeste neska edo emakume mugitzen ginen kaleetan gora eta behera. Eguraldi txarra zegoenean, aldiz, zeineruek "zarraztaria" egiten zuten. Maki-la haundi bati muturrean ultze bat jarri eta kaleetako adokinak igurtziz ateratzen zuten zaratari deritzogu "zarraztaria". Eta adokinak ez zegoen tokian lurra kolpatzen zuten makilaz. Hau entzunez gero ez zegoen itsasoratzetik.

Sasoi bakoitzean deia ezberdina izaten al zen?

Antxobata sasoiaren bazkalondoan egiten genuen deia. Udan goizaldean etortzen ziren itxasotik, eta arratsaldean irtetzen ziren. Neguan, ordea, bisigutara irtetzen ziren eta egun hauek gogorrak egiten zitzaizkidan, lo gutxi egin eta hotza pasatzen bainuen. Bisigutan bazegoen Lekeition ohitura bitxi bat, tretzak uretara botatz gero, asko nahiz gutxi harrapatu, marinela bakoitzari ardo "kuartilloa" ematen zitzaion. Enbarkazio bakoitzak taberna bat zeukan, eta bertan egiten zen diru banaketa, edo Mutrikun esaten den bezala "partillia",

baita aipatu dudako ardo banaketa ere; beraz marinela hauen andrak tabernara joaten ziren beraien gizonei zegokien ardo tragoska jasotzera. Ondoren, eguerdian marinela bazkaltzera heltzen zirenerako, mahaian bazkariarekin batera prestatzen zuten ardoa ere. Bazkaldu ondoren, gizonezkoek tretza guztiak garbitu, tiratu, berriro denak orketetan sartu... eta otarratxo batean denak prestatzen zituzten berriro tretza hauek karnatzeko.

Oker ez banabil, zeineruei ere kantutxoaren bat abesten zenien, ezta?

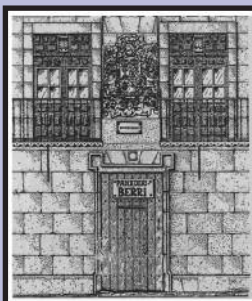
Lekeitioko abesti honetan adierazten da marinelek zeinerua zenbat estimatzen zuten.

*Zeineru gaizto lotsabagia
beti itsasorako deia?
Ai, deia!
Andra ederra ohian itxita
txaputxeruen kontura.
Traola, traola, traola, jujia,
itsasorako treotzaria.
Bagoiaz danok estropezu
bakotxa geure tostara, tostara.
Lau sagar gordin, ta ogi puska bat
egun guztiko jakia.*

Zein zen zure lanaren ordaina?

Nik marinelen baten erdia irabazten nuen, zatitxo bat armadoreak ordaintzen zigun eta beste zatia marinelek.

Eskerrik asko, Mila, atzera begiratu eta gaztetako kontu haiek berrituta galduta dagoen lehengo bihar hura gure irakurleentzat gogoratzearen.

PANADERI — **BERRi**

C/ BARREN KALEA, 4 TEL. 943 60 33 03

MUTRIKU

LEA-ARTIBAI
Hileta zerbitzuak - Beilatokia

MUTRIKU Tel.: 943 60 41 20

ONDARROA: Arta Bide, 24 - Tel.: 946 830 960
Mug: 659 879 268

Ohituren hesiak gaindituz

Ezin uka egoera aldatzen doala, baina ez da erraza izan kirol-praktika emakumeentzat. Espainia mailako zilarrezko dominak urtarrilean jantzi berri dituen Arrate Urangak kosta egiten zaiola dio, oraindik ere, kirola aire librean bakarrik egitea. Epe motzean, triatlota du xede, eta, orain gutxi arte, ez da bakarrik atera bizikleta gainean errepidean zehar. Berrogeita hamar urte laster beteko dituen filosofia irakasle honek bere kirol-jarduera kontatzen digu gaurko solasaldian.

Noiz eta nola hasi zinen kirolean, Arrate?

Ikasketak egitean hor genuen asignatura bezala, baina Begoña Arrotero lankidea izan zen, orain hogeit bat urte, kirol-hazia erein zuena nigan. Bera izan zen nire lehen entrenatzailea, nire gorputzaren funtzionamendua ezagutarazi zidana: luzaketen zergatia, pultsometroaren erabilera, saioak nola egin... Eurekin hasi nintzen korrika egiten eta lehenengo Donostiako lilatoia prestatzen. Ez naiz ondo gogoratzen bigarren edo hirugarren lilatoia izan zen, Lola Andonegi izan nuen eredu, adin garaigokoa izan arren, lehenengo lilatoitik zebilena korrika naturaltasunez, niri entrenatzera irteteak, nahiz eta iluntzean izan, lotsa sentiarazten zidan bitartean. Oraingo neskek badirudi hesi hau gainditu dutela, eta era arruntean praktikatzen dutela edozein kirol mota. Askotan poztu nau horrek.

Lilatoiaren ondoren, adoretsu?

Bai. Senarrak ere piloa bat animatzen zidan, eta han joaten ginen taldean batera eta bestera. Hala ere, propaganda erraldoiez inguratutako lekuetan lekuz kanpo nengoela iruditzen zitzaidan, baina poliki-poliki gainditzen joan nintzen egoera, eta Zalla, Bilbo, Azkoitia-Azpeitiako maratoi erdia eta Behobia-Donostia, hau hiru aldiz, izan dira besteen artean korrika egindako lekuak. Esan behar da ez ginela marken atzetik ibiltzen, bukatzea eta gustura sentitzea zela gure helburua.

Eta korrika egitetik igeriketara. Nola gertatzen da hori?

Aitaren gogorapenak ditut igeriketarekin lotuta; berak erakutsi zidan igeri egiten, eta, agian horregatik, beti gustatu izan zait. Ondarroako kiroldegiko igerilekuan teknika ikastaro bat antolatu zutenean hurbildu nintzen bertara, eta han ezagutu nuen gaur oso lagun dudana Lore; honen zirikatzaile

lanak eta Elena Fernandez irakaslearen arretak murgildu ninduten gaurko igerilari ibilbidera. Ondarroan urtero egiten den 1.800 metroko itsas-lasterketan 2001. urtean parte hartu nuen lehen aldiz, eta, ondoren, errenkadan etorri ziren beste zenbait itsaso-lasterketa, Getaria-Zarautz, Txingudi, Donostia, Bermeo..., urteroko igeri-bideak.

Eta noiztik lehiaketetan?

Ondarroako igeriketa taldeak 2002. urtean hogeita bost urtetik gorakoentzat master taldea sortu zuenean, han sartu ginen, eta 2003. urtean Espainiako txapelketak Camargon (Kantabrian) zirenez, parte hartzeri animatu ginen; ordutik aurrera, urtero hartzen dugu parte: Mallorca, Sabadell, Pontevedra, Cadiz, Gijon, Madril eta Castellon izan gara. Daukazun markaren arabera lehiatzen duzu, eta sariak adinaren arabera ematen dira. Urtarrilean izan ginen Castellon, eta zilarrezko bi domina lortu nituen 800 eta 400 metroan, 13.22 eta 6.35eko markekin. Aurretik, taldeko erreleboetako dominak banituen ere, hauek izan dira nire lehenengo domina indibidualak. Iraide Burgoa entrenatzailearen lanak, zalantzarik gabe, eragina izan du emaitzetan.

Zer duzu helburu epe motzerako?

Egia esan, ez naiz oso lehia zalea, ez zaizkit markak gehiegi axola, beti beste zerbait pertsonalagoaren bila nabil, eta triatlota mundua ezagutu nahi dut, proba baten parte hartzeko asmoarekin. Horregatik igerilekuko entrenamenduak luzatu ditut, eta bizikletan jarduten naiz; korrika egitea da gutxien gustatzen zaidana. Garbi daukat, hala ere, neurria behar duela honek guztiak, eta ez dut "pasatu" nahi; inguruan ditudan beste gauzak ere baloratzen ditut: familia, irakurketa, lana..., eta kirola hauetan jarduteko lagungarri izatea nahi dut, ez helburu.

Mezuren bat Kalaputxitik?

Animatzeko kirol-praktikara emakume guztiei. Bagoaz aurrera, aurreko adibidez, autobus oso bat joan gara Donostiako lilatoira, baina igandeko txirrindulari tropeletan apenas ikusten da emakumerik; badugu oraindik zereginik! Maila pertsonalean asko laguntzen du kirola egiteak eguneko jardunetarako, kontzentratzen laguntzen dit niri batik bat. Aupa bada!

Egunkaria libre!

Otsailaren 1ean bukatu zen, Espainiako Auzitegi Nazionalan, Egunkaria-ren itxierari buruzko epaiketa, baina Javier Gomez Bermudez, Ramon Saez Valcarcel eta Manuela Fernandez epaileek osatutako epaimahaiak oraindik ez du eman epaia –ez dago datarik jarrita horretarako–.

Fiskalak eta defentsak Joan Mari Torrealдай, Iñaki Uriя, Txema Auzmendi, Martxelo Otamendi eta Xabier Oleaga auzipetuen absoluzioa eskatu zuten epaiketa, haien aurkako frogarik ez dagoela iritzita. Dignidad y Justicia eta AVT herri akusazioek, aldiz, 12 eta 14 urte arteko kartzela zigor ekaerak egin zituzten auzipetuentzat. 2003ko otsailaren 20an itxi zuen Egunkaria Guardia Zibilak, Auzitegi Nazionalako Juan del Olmo epaileak aginduta, kazetak eta ETak lotura zutelakoan.

Itxierari buruzko kasuaz gain, auzi ekonomikoa ere badago, eta zortzi lagun epaituko dituzte –ez dago epaiketa eguna jarrita–. Diru kontuak faltsutzea eta zerga iruzurra egin izana egotzi diete.

Patxi Lopezek "Egunkaria auzia"-n "justizia" egingo dela espero du.

Eusko Jaurlaritzako lehendakari denetik, besteak beste, Egunkaria auzia-z galdetu diote, ea zer espero duen. "Beti esandako gauza bera espero dut: "justizia", esan du Lopezek. "Deliturik egin ez dutenak horrela epaituak izatea espero dut".

Auziak zortzi urte daramatzala gogoratu du lehendakariak –zazpi daramatza, 2003ko otsailean itxi zutelako Egunkaria–, eta aitortu du hainbeste denboraren ondoren oraindik epairik egon ez izanak "jendearen zalantzak" sor ditzakeela "Justiziaren sistemaz". "Kasu honetan baino azkarrago jokatu behar du Justiziak".

Eusko Legebiltzarrak Egunkaria auziko bost auzipetuak absolutitzeko eskatzen duen adierazpena onartu zuen otsailaren 25ean. Aralarrek eta PSE-EEk adostu zuten mozioa, eta alderdi horietako parlamentariak, EAJkoek eta EBkoak babestu zuten. Otsailaren 2an, berriz, auzia "behin betiko" amai dadila nahi duela zioen Blanca Urgell Jaurlaritzako Kultura sailburuak.

"Prozesu honetan "Egunkaria" ez ezik euskara bera ere auzitan egon da"

Ramon Etxezarreta Eusko Jaurlaritzako Hizkuntza Politikarako sailburuordearen hitzak dira Egunkaria auzia-ren inguruan. "Bidegabekeria handia da egunkari bat ixtea jendarte demokratiko batean. Ekintza guztiz larria da. Euskarari gerta dakiokeen faktorerik positiboenetakoa izango litzateke absoluzioa. Bake giroa ekarriko luke. Prozesu honetan, Egunkaria ez ezik, euskara bera ere auzitan egon da, neurri batean. Eta inportantea da esan ahal izatea euskara biolentziaren mundutik urrun dagoela".x

Iturria: www.egunkaria.info

***fiskalak eta defentsak absoluzioa eskatu dute
auzipetuen aurkako frogarik ez dagoelako***

HANKAK BIHOTZA DOAN LEKURA DOAZ

Erdi Aroan kristautentzako helmuga garrantzitsuenak Erroma, Lurralde Santuak eta Konpostela izan ziren. Pelagio izeneko monje batek 813. urte inguruan Santiagoren ustezko hilobia aurkitu zuen. Harrez gero, X. mendean Santiago bideak eratzen joan ziren; XI. mendetik aurrera, Done Jakue Bidea, Santiago Bidea edo Frantsez Bidea; XIII. mendean, berriz, Kostaldeko Bidea.

Eta bi bideak probatu ditu Izaskun Galparsorok. Duela 17 bat urte joan zen lehenengoz, bera bakarrik eta bizikletan. Orduko esperientziarekin liluraturuta, beste bi alditan jarri da Izaskun bidean, Santiago Bideak ez baitu xarmarik galdu Izaskunen-tzat...

1993an abiatu nintzen, Orreagatik bizikletaz. Oso barneratuta neukan Santiagorako gogoia eta pentsatu nuen orduan egiten ez banuen ez nuela sekula egingo. Saiatu nintzen bidelaguna topatzen eta erdi lotuta neukane-an ezetz esan zidan. Dena prest neukanez, martxan jarri nintzen. Irailaren 16an ateratu nintzen Orreagatik, eta 11 egun geroago iritsi nintzen helmugara. Nahiko lasai ibiltzen nintzen egunean. Lasterketako bizikletarekin egin nuen, beraz, denbora osoan errepidean ibili nintzen. Bidean nindoala konturatu nintzen gauza asko galtzen ari nintzela eta hurrengo batean oinez egingo nuela. Hamaika egunetan eta 700 kilometro baino gehiagoko bidaia honetan ez nuen inolako arazorik izan bizikletarekin. Estuasun bat izan nuen behin, Leon inguruan: konturatu orduko gaua zetorren, lainoa sartu zen eta noraezean aurkitu nintzen. Nola edo hala aurrera egin eta gaiditu nuen hura ere. Horrelako esperientziak ikasteko balio dute eta nik asko ikasi nuen hartatik. Nahiko gogorra izan zen baina zerbait utzi zidan barruan bukatu nuenean.

Eta heldu zenion berriro bideari...

Bai, baina oraingoan lagunarekin, Ana Marirekin. Ana Mari eta biok elkarrekin lan egiten dugu. Bai berari eta bai niri asko gustatzen zaigu mendian ibiltzea. Hainbeste hitz egin nion Santiago Bideari buruz, bere anaiarekin joatera animatu zela. Hasi eta egun gutxitara arazoak tarteko utzi egin zuten. Nik oraindik gogoarekin jarraitzen nuen, eta 2008an gure oporrak tarteko jarri ginen bidean. Oraingoan ere Frantsez Bidea egitea pentsatu genuen, baina Orreagatik hasi ordez, Donibane Lohitzunetik hastea erabaki genuen. Donibanetik Orreagako bidea ikaragarri polita da baina gogorra. Oso aldapa handiak ditu, mendi portuak. Ikuskizuna paregabea da, merezi du. Ondo markatuta dago. Arriskurik handiena lainoarena da, oso goian dagoelako, baina horretaz gain ez du arazo berezirik. Guk martxoan ekin genion bidaiari. Bi etapatan, ezin dugu-eta hilabete osoko oporrak hartu, beraz, martxoa-apirila bitartean, 17 egunetan, egin genuen lehenengoa, Donibane-Fromista (Burgos aldean). Bigarren zatia irailean egin genuen: Fromista-Astorga, 10 egunetan eta azkenik, Astorga-Finisterre. Santiagon bukatzeko aukera ere bagenuen baina, Santiago apostoluak bezala, Finisterre-raino egitea pentsatu genuen. 90 kilometro gehiago

MUTRIKUKO TANATORIOA

Ntra. Sra. de Begoña
EHORZKETA

Iriagirre z/g

Tel.: 646 351 352 - 943 60 47 78
943 20 10 95 (24 ordu)

OKINDEGI

GREGORIO AZKUE

ETXEKO TEL. 943 60 43 17
DENDAKO TEL. 943 60 36 43
OKINDEGIKO TEL. 943 60 45 12

POTERO

dira, baina abentura honekin behin hasiz gero ondo bukatzea merezi zuela erabaki genuen. Denetara 32 egun egin genituen.

Ondo hasi eta ondo bukatu...

Bai, gogorra izan arren ez dugu asko sufritu bidean. Asko ibiltzeko ohitura dugu eta horrek asko laguntzen du. Bada-kigu bizkarrean zenbat eta pisu gutxiago eraman hobeto ibiliko garela. Gainera uda aldean egiteak horretara laguntzen du, arropa gutxiago eraman dezakezulako. Botak ere, asko ibilitakoak. Zortzi bat kilo edo eramango nuen bizkarrean. Arropa arina eta eguneko janaria, ogitarteko edo antzeko zerbait. Aterpetxe batzuetan lo lekua izateaz gain afariak ere ematen dituzte, denetako aterpetxeak daude bidean. Aterpe pribatuak ere badaude, hauek zerbait garestiagoak dira, baina ez hainbeste. Frantsez Bideko aterpetxeak ondo prestatuta daudela esan dezaket, ez da gauza bera gertatzen Kostako Bideko aterpetxeekin.

Bi gutxi izan eta hirugarrenean ere martxa...

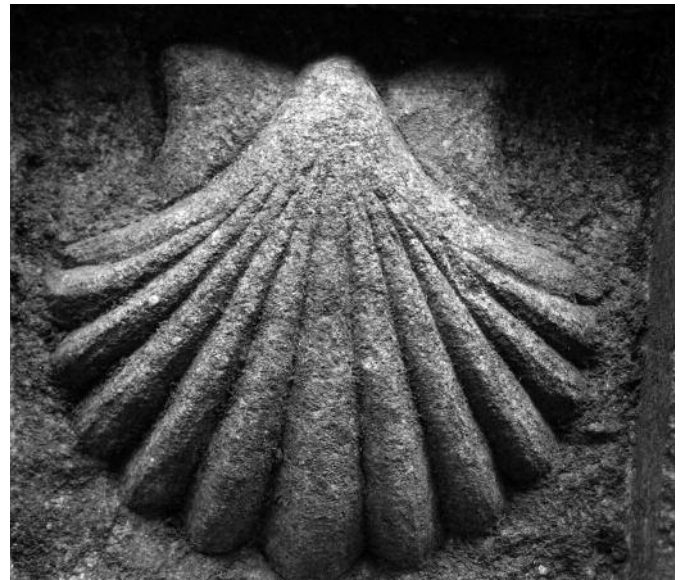
Bai, baina oraingoan Kostako Bidea egitea pentsatu genuen, eta neguan ekin genion, urtarilean. Oraingoan ere Ana Marik eta biok hasi dugu. Irunen hasi genuen eta Asturias aldeko Soto de Luinararaino egin dugu. Gure asmoa Finisterreraino joatea da. Oraingoan bizkarrean pisu gehiago eramatea tokatu zaigu, 12 bat kilo, ez da makala, eta igarri egiten da. Ez dakigu noiz helduko diogun bigarren etapari. Gure oporrek asko baldintzatzen gaituzte. Bestalde, Pirinioetara joateko gogoia ere badugu, beraz eguna iristean erabakiko dugu zer egin.

Kilometro asko, jende ugari...

Gure helburua ez da izaten kilometroak egitea bakarrik. Bidean oso jende interesgarria ezagutzeko aukera ere izaten da. Herri txikiak, bitxiak, jende anitza, kultura desberdinak... Benetan merezi du honelako abentura bat bizitzea, guretzat behintzat. Jende mota asko ikusten da bidean, gazteak, helduak, zaharrak. Nesken kopurua ere gora doala iruditzen zait, bakarrik dabilzan neskak ere gehiago dira. Jende jatorrarekin egon gara, eta hauen berri izateko aukera aproposa da. Egunean 8-10 kilometro egin ondoren, gustura iristen zara aterpetxera dutxa bat hartzera, zerbait jan eta gosaltzera. Ez zaituzte kalean uzten, han tokirik ez badago, ordez koren bat aurkituko dizute... Egunean zehar, berriz, leku eder batean aurkitzen bazara han gelditzen zara atseden hartzen, hankak bustitzen, txori kantuak entzuten... Bidea udaberri-uda aldean egiteak baditu bere abantailak.

Edozein ahalegin arintzen da ohiturarekin...

Nekatuta bukatzen dugu geuk ere, baina urteetako eskarmentuak asko laguntzen du. Ibilbide luzeak egiten ditugu baina inguruarekin disfrutatzen ere badakigu. Mendia da gure zaletasunik handiena, zorte handia dugu gustatzen zaiguna egiten dugulako.

**JATETXEA
LANDETXEA**
apartamenduak
bezeroentzako
aparkalekua

**eguneroko
menua**

**berezitasuna
txerri txikia**
(enkarguz erreta, edo frijitua)

Laranga auzoa · Mutriku · Tel. 629105733 · luis@pikua.es

ELORRETA, S.L.
ERAIKETAK · ERREFORMAK · IGELTSEKITZA

Asier Lersundi
680 579 961
Kepa Martinez
617 842 004

San Agustin 4B · MUTRIKU · Tel. eta Fax 943 604 397 · elorretaeraietak@gmail.com

OKELAR anaiak bertsopaper sariketa

"Ume hari begira" bertso sorta idaztea zaila eta gogorra egin zitzaidan, gaiaz hitz egitea ere ikaragarri kostatzen zitzaidalako. Hala ere, bizitakoari buelta eman ahala, sentitzen nuen bizitako infernu hura kanpora ateratzeko premia moduko bat, eta bertsoak idaztea gustuko izanik, banekien espresio bide egokia izan zitekeela. Paper zuriaren aurrean jartzean oroitzapen mingarri asko etorri zitzaizkidan gogora eta saiatsu nintzen haiek guztiak errima eta doinuen babesera egoki bideratzen.

Garai haietan, Irungo mutiko batek bere buruaz beste egin zuen eta bulling izena ahoz aho zebilen. Testuinguru horrek animatu ninduen aspal-ditxoan buruan nerabilen ideia gauzatzera. Bertso sortak, ikastolara egunero beldurrez joaten zen umearen gorabeherak kontatzen ditu, hori bai, gertaerak jazo zirenetik urte asko igaro eta gero.

Idatzi nituenean ez nintzen sentsazio onarekin gelditu. Lehen aldiz hondartza nudistan sartzean bezala sentitu nintzen, biluzik eta arraro. Zalantza handiak izan nituen bidali ala ez bidali erabakitzeko, baina azkenean zera pentsatu nuen: "Ze kristo, zertarako idatzi nituen ba"?

Mikel Arrillaga

Ume hari begira Mikel Arrillaga 1. saria

1.
Oroitzapenen makina beltza
so jarri da ume bati
barre egiten ez daki,
burua makur makur eginda
negarrez bizi da beti. (bis)
Ikastolara ez joateko
jarri du mila aitzaki
baina ez dira izan aski.
Burla gordinen eta kolpeen
bila dijoa poliki
eta ez daki etsipenaren
katea nola ebaki. (bis)

2.
Ume ahula, ume mehea
eta oso sentikorra,
negarra bizkor bizkorra,
liderren panpin bilakatzeko
aukera guztiak horra. (bis)
Jolasetatik at uzten dute,
lagun bat du: Lur lehorra,
zein panorama ezkorra!
Baina zergatik? galdetzen die
malkoz bustirik atorra,
besteei zerbait txarra egitean
jartzen diete zigorra. (bis)

2004 urtea

3.
Mutiko honek jaio zenetik
gaisorik ditu begiak,
zabalak bi belarriak,
konplejuz bete dute klaseko
laguntxo maitagarriak. (bis)
Ametsgaiztoak azaltzen ditu
eskolako irudiak:
Atean zain matoi biak,
zer datorkion erakusten du
hotzak eta izerdiak,
ea lekuko gutxi dituen
umilazio berriak. (bis)

4.
Bien artetik pasatzen hasi
da ahal duen moduan,
batek kolpea buruan,
besteak hanka trabatu eta
etzanda dago zoruan. (bis)
Kolpeak jasan ditzake baina
zenbat jende inguruan
dagoen jolasorduan!
Penazko soak senti ditzake
bere duintasun galduan.
Hiru hitz soilik esaten ditu:
Soberan nago munduan. (bis)

5.
Altxatu eta hankako minez
ezin du joan urrutira,
sarri buruari jira
egiten dio bigarren bueltak
gogorrangoak baitira. (bis)
Klasean dago aulkia gogor
itsatsirik ipurdira,
ezerezaren erdira,
ordu luzeak ematen ditu
leiho ertzetik begira.
Ez daki gaizki zer egin duen
eta txarrena hori da. (bis)

6.
Barealdian ere belarri
ostean dauka ekaitza,
orain non ote dabilta?
non izango da hurrengo burla
edo eraso bortitza? (bis)
Dena salatu nahi luke baina
lotsak jaten dio hitza,
a zer umearo hitsa!
isil isilik jasan behar du
usteldu nahi duen sitsa.
Bizitzak maite ez duelako
ezin du maite bizitza. (bis)

7.
Gelako batek buruan jo du
eta berak ikusi ez:
Utzi pakean mesedez!
Esan du baina kolpeak jausten
dira erruz eta errez. (bis)
Inpotentziak erdi itota
berriz hasi da negarrez,
dena bukatzea amets.
Aulkitik jeiki eta klasetik
korrika egiten du ihes,
maitasun pixkat behar du soilik
hainbeste kolperen orde. (bis)

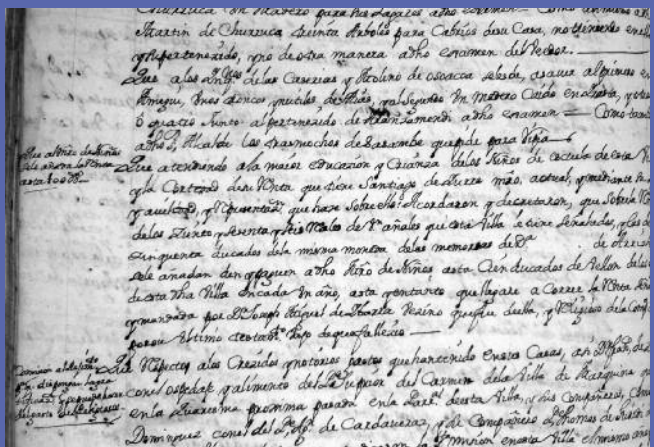
8.
Lautik hamahiru urterainoko
zapalkuntza da krudela,
autoestima nibela
lurpean dago izkutaturik
irteteko beldur dela. (bis)
Ikastolatik kanpora ez du
beti hain planta goibela,
auzoan ez da motela,
etxean ere disimulatu
egin behar du bestela
bere amatxok pentsatuko du
zapalduta dagoela. (bis)

9.
Irakasleen ikusmen txarra
edo ikusi nahi eza,
bakoitzak ulertu beza,
beste aldera begiratzea
beti izan da erreza. (bis)
Izan beldurra, pasotismoa,
ikara edo pereza,
zein jarrera aldrebesa!
hartzaileari jaramon gutxi,
jotzaileari babesa,
hori da hori balore onak
zabaltzeko interesa. (bis)

10
Kostata baina behin sentitu zen
ikastolatikan aske,
jaioberri eta gazte,
oso poliki gaingiduz joan zen
buruko mila nahaste. (bis)
Orain badaki bere burua
nola zaindu, nola maite,
nola bizipozez bete,
gaizki sentitzen direnentzako
bertsoak jarri ditzake,
inor trenetik jeitsi ez dadin
helmugara heldu arte. (bis)

MUTRIKUKO ESKOLAREN SORRERA IDAZLUMATIK ORDENAGAILURANTZ (3)

Emakume dohatsu nahiz emazte bertutetsu izatea jomuga zuen aldi haietako irakaskuntzan, mutilen adinako prestaketa izan zezaten nahi izatea ametsa baino ez zen, garaiko moral zurrun eta estuarentzat. Eguneroko jardunean, alabaina, zernahi dela ere, berezko azkartasunaren nahiz trebeziaren jabe zirela aski frogatua zutenez, bazterketa orde zezaten ateak zabalik aurkitzeak gizadiak bizi dituen eta bizi izan dituen hamaika katramila nahiz buruhauste alboratu ahal izango ziren.

Mende eta erdi luzez Mutrikuri maisuaren heziketa eskaintza hutsik ez egiteko, eskolaren euskarri nagusia izan zen Maria Arriolaren ongintza fundazioak, urteen joan etorrian, halabeharrez arduradun aldaketa izan zuen bere egiteko garrantziak jarraibidea izan zezan. Hasierako eragile izan zen Klara Ibaseta zendu zenean, lehen ezkontzako alaba zen Isabel Lobianok (Ermua, 1583-?), 1596ko martxoan Mutrikuko Areitietako komentuko jazoeraren eta ostean sorturiko berebiziko anabasaren pertsonaia nagusiak, bere bizkar hartu zuen amak eskualdatu zion erantzukizuna. Bere egitekoari gartsuki loturik jardun zuen Isabelek, harik eta, heriotzarekin, haren seme Pedro Idiakez (Azkoitia, 1603-1675) egintzaren arduradun berri bilakatu zen arte. Hau desagertzean, aldiz, badirudi honen seme Franciscoren oinordeko eta aitonaren izen bera zuen Pedro Idiakezek (?) heldu ziola sendiak eusten zion ongintzaren gidaritzari. Urte batzuk beranduago, baina, bere osaba Joanen eskutik Granada Egako Konde titulua bereganatu zuen honen seme Antonio Idiakez jaunak (1686-1755) eta aurrerantzean bere oinordekoek eutsi zioten ongintzaren egitekoari, XIX. mendean guztiz desagertuz joan zen arte.

Udalak, bestalde, ikusirik fundazioak mende eta erdi geroago ere maisuaren lansariarentzat jartzen zuen diruaren zenbatekoak berean zirauela, diru osagarria eransten joan behar izan zuen honen soldata garaiko beharrei egokituagoa gerta zedin. Horrela, beraz, 1705az geroztik Mutrikun irakaskuntzan ari zen Joseph Mugerzak zuen soldata urria iritzirik, 1727ko abenduan, "hogeita hiru urte badira herri honetan

neska gehientsuenek irakurtzen ikasi orduko uzten zuten eskola

maisuan lanetan ari naizela eta, beste herrietatik soldata handiagoko eskaintzak baditut ere, Herri honi nahiz bertako gazteei diedan maitasunak bultzaturik hemen jarraitu nahi nuke, beroiek jasotzen dudan soldatari zertxobait gaineratzeko mesedea egingo balidate". Udalak eskaria eztabaidatu ostean, urteko sei dukateko igoera onartu zuen. Jakinarazi, bestalde, dukat batek hamaika errealean balioa zuela. Herrietako maisuek, tenore hartan irakaskuntzatik soilik bizitzerik ez zutenez, ezinbestean beharturik zeuden osagarri izango zitzaizkien beste lanbide batean ere aritzera.

Joseph Mugerza, irakaskuntzari 37 urte luze eskaini ondoren, 1741eko abuztuaren erdialdera heriotzak eramanda, udal arduradunek hutsik geraturiko lekua beteko zuenaren bila hasi eta, Santiago Yurre (1696-1756) herritarren hautagaitzari aho batez baiezkota eman zioten, fundazioak eskaintzen zuen berrogeita hamar dukatak zein udalak bere aldetik maisuentzat lansari bezala ezarria zuena izendatuz. Nolanahi ere, hurrengo urtearen hasieran, Santiagok soldata urria zela iritzirik, herri agintariei eskaria luzatu zien, eta haiek zera erabaki zuten: "... lehendanik udaletxetik eskuratzen zaizkion ehun eta hirurogeita sei erreale (15 dukat) nahiz fundazioak ezarriak dituen beste berrogeita hamar dukati, soldata ehun dukatekoa izateraino hel dadin geratzen dena gehituko zaio-larik, hil berri den Joseph Miguel Ibarra herritar Jesuslagunak utziriko ondaretik gauzatuko ahal izango delarik". 1750ean, herriko maisuaren lansariak beste igoera bat ere izan zuen, honekin batera, eskola bezala erabili ohi zuen aretoak oinarrizko baldintzak betetzen ez omen zituela eta, ikasleak etxera edo gela egokiago batera alda zitzala eskatu zioten.

1755eko udaldian, bizkitartean, Santiago Yurre maisua gaixotasunak hartu eta hurrengo urteko martxoan zendu zen, bitarteko aldian eskolaren eguneroko jarduna etenik geratu zela. Berehala ekin zioten maisu berria hautatzeari, gogotsu, eskolak ordura arte bezala bere betebeharrak garrantzitsua al bait azkarren burutzen jarrai zezan. Egiaz gogotsu, izan ere, bat ez ezik, bi hautagai ere aurkeztu baitzituzten. Udal agintarien erdiek, Sebastian Sustaeta alkatea berekin zutela, herriko botikaria zen Francisco Atxa (Lekeitio, 1707- 1784) aurkeztu zuten; beste erdiek, azken maisua izan zenaren seme Joseph Miguel Yurre (Mutriku, 1727- ?) proposatu zuten. 1756ko martxoaren 19an egin zen bozketa eta berdinketa atera zelarik, egun batzuk beranduago bozketa bidez Francisco Atxa atera zen, ez liskarrik gabe, ordea. Hauek, azken botoa emanenez maisua baietsi behar zuen fundazioaren buru zen Ignacio Idiakez, Granada Egako Dukeari ez idaztea eskatu izanagatik ere, halaxe egin zen eta botikariaren aldeko botoarekin baietsi zuen lan berri horretan. Joseph Miguel Yurrek, edonola ere, urtebete beranduago bereari eutsiz, idazki bidez herritarrek kanpotarren aurrean lehentasuna zutela argudiatuz, udalera zuzendu zen. Udalak izendaturikoa berretsi zuen eskabideari muzin eginez.

Mutrikuko eskola, garaiko beste guztiak bezala, ez zegoen

garaian bizi zen horren moral estuaren eraginetik at. Dirudie-nez, gutxiago izanik ere, neskak ere partaide omen ziren sorrerako lehen urteetatik eskolak eskaintzen zuen heziketan. Zoritarrez, gehientsuenek irakurtzen ikasteaz batera uzten zuten oinarriko heziketa izateko bidea, gurasoek, senararentzat emazte xalo nahiz etxekoandre bertutetsuak izan zitezkeen txikitandik prestatu ohi zituztenak, ez baitzuten nahi beren alabek beren sexu izateari zegozkionaz gaindi ezer gehiago ikasterik. Horren harira, aipatu 1746ko abuztuko udalbatza ireki batean herriko apaiza honela mintzatu zela udal agintari zein herritarren aurrean: "zein ondorio galgarriak eta ohituren gaiztotzeak leharkeen eskolan neskak mutilengandik ez bereizteak, eta herriarentzat zein onuragarri izango litzatekeen neskentzat, baita txiroentzat ere, kristau ikasbideaz gainera, idazten, irakurtzen, josten nahiz hauei dagozkien beste zernahi trebeziatan prestatzea, hauen kontzientziarentzat inolako arriskurik gabe". Adierazitakoarekin bat eginez eta asmoa gauzatzen joan zedin "udal agintariak egin ditzatela eginahalak Magdalena baselizaren ondasunek, burutu beharreko guztia egin ondoren, utz zitzaketen errenta hondarrak horretara zuzentzeko, noizbait iritsiko ez balira, herriko diruetatik zerbait jar daitekeelarik". Asmoak asmo, xedea ustel gertatu eta, hamar urte beranduago, auzia eztabaidagai bilakatu zitzaizkien atzera.

Oraingo honetan, behiala, urte batzuez herriko behartsuen aterpetxe izanagatik ere erabiltzen ez zen eta Magdalena baselizatik gertu zegoen "Hospital" izeneko etxearen errentak horretara bideratu nahi izan zituzten "izen oneko bat edo bi maistrak, etorri nahi luketen herriko nahiz kanpoko neskak hezi eta irakats diezaizkien...". Ahaleginak ahalegin, auziak zegoenean zirauen. 1767 urtearen hasieran, azkenik, herriko eskolarentzat arautegia idatzi eta indarrean jartzeaz gain, gaia bideratu nahirik udalak beste urrats bat eman zuen nesken heziketarako maistra aurkitu asmoz. Ez dirudi, hala ere, asmoak aurrera egin zuenik, isiltasuna baita nagusi agiritan. Haatik, denbora laburrez bada ere, 1793ko ekainetik urte bukaerara arte, Maria Rosa Zumelzu aritu zen maistra lanetan, berriro ere honen neskek eskola bakarrera bildu behar izan zutelarik.

Diru iturrien eskasiaren kariaz urte dezente iragan beharko zuten neskentzat izango zen eskolaren amets zahar hura berriro gauza zezaten.

Jose Angel Lizardi

INFORMAZIO ITURRIAK:

Mutrikuko Udal Artxibategia eta Gipuzkoako Elizbarrutiko Artxibategia

Rafael Lopez Atxurra: Historia de las instituciones educativas en Euskal Herria

JANE

Gure sorgintxo alaiak martxoaren 26an 6 urte bete dituzenez, zorionak eta txokolatzeko muxuak etxeko denon partez, batez ere, Alainen partez. Aupa Athleti!!

MARIBEL

Apirilak 6, Zorionak amonaxo, zure izar guztion partez! segi holako ponpoxa urte askoan! Muxu haundiena Maddik!

IRATI

Zorionak!, ze azkar pasatzen den denbora! Udaberria heldu da eta baita zure urtebetetzea ere. 11 urte konturatu gabe. Onda pasa eta zerbait hartzera gonbidatu! Etxeko danon partez, Zorionak!

ALAITZ

Apirilaren 18an zorionak polita, jadanik hamar urte egin dituzu eta maite-maite zaitugu, atxona, amona, ama eta Zigorrek.

IZAR ETA DORI

Zorionak gure udaberriko loreei etxeko guztion partez eta muxu asko.

NAROA

Martxoaren 30ean hiru urte beteko dituen gure udaberriko loreari zorionak!

ALAITZ ETA OLATZ

Gure etxeko bi lorek hamar eta hamabi udaberri. Zorionak bixoi danon partez. Maite, maite zaituztegu.

ASIER

ZORIONAK ASIER!!! Juaristi natorren artista bat haiz hi!!! Zorionak alkahuete madarikatua!!! Zure maleta lagunak!!!

JOSE LUIS

Zorionak aitona! Urte berri bat bete duzulako! Pausuak nekatuago, baina gure maitasunez beteago

MAITE

Gure lagunakin ahaztu? Bai zera! Zorionak gu danon partez, eta zozenez, badakizu, trago bat zure kontura!

IRATI

Sei muxu udaberriko loretxoari. Gari, Urko eta aitxonak

ARITZ

Ongi etorri, Aritz! Eta gurasoei Zorionak! martxuaren 13a goguan hartzeko eguna izango dugu aurrerantzian.

*Zorionak zuri... zorionak zuri...
zorionak gure lagun... zorionak beti!*

ANSORREGI

Oinetakoak

Erdiko kale, 9 - 943 60 33 42

IÑIGOBELÉN

konde 3 - tfnoa. 943603701

argazki lanak
erretoke digitala
diseinu grafikoa
fotokopiak zuribeltzean/koloretan

euskal preso eta iheslariak etxera

Argazki Zaharrak

Etxean argazki zaharren bat
baduzu, eta mutrikuar guztiei
erakutsi nahi badiezu...

635 74 83 93

Salve Maria, 1960ko hamarkadan
Udaberriko antxoetako etxaria

Goiko plaza, 1965 urtean

2010 urteko mendi irteerak

apirilak 11

Egues-Higa de Monreal-Monreal (Burdin Kurutz)

maiatzak 23

Tobalina-Umion-Frias (Artibai MT)

ekainak 20

Orbaizeta-Urkulu-Donibane Garazi (Burdin Kurutz)

ekainak 26

Tolosa-Ondarru mendi martxa

uztailak 2-3-4

Saint Lary

irailak 12

Mendiola-Kurutzeberri-Degurixa-Araotz

(Burumendi ME)

irailak 25-26, gaueko martxa

Einbar-Urko-Urkaregi-Arnoate-Mutriku

urriak 24

Candina mendilerroa (Aurrera MT)

azaroak 7

Gorbeia (Lumentza)

abenduak 12

Mutrikun zehar zeharkaldia

(Burumendi M.E.)

Mutriku, Ondarroa, Deba eta Lekeitioko mendi elkartek

UDABERRIKO EKITALDIAK

Martxoak 27, zapatua

Goizean, MERKATU TXIKIA

Arratsaldean, Berdel Eguneke BERDEL DASTAKETA

Martxoak 28, domeka

Txolo, hegalaria tontolo haurrentzako ikuskizuna

17:00etan Zabel Kultur Etxean

Apirilak 10,

Ali, haren amona eta alfombra hegalaria

umeentzako antzerkia

18:00etan Zabel Kultur Etxean

LIBURUAREN ASTEA

apirilaren 19tik 23ra

Erakusketa eta haurrentzako Tailerrak

BABEL: MUNDUKO IPUINAK, MUNDUKO KULTURAK

Arratsaldeko 17:00etatik 19:00etara, Zabel Kultur Etxean

Haurrentzako Tailerrak:

Marrazketa txokoa, 3 – 5 urte bitartekoentzat

Irakurketa txokoa, 6 – 11 urte bitartekoentzat

apirilak 23 ostirala

Bakarriketa antzeztua, haurrentzat

BABEL: MUNDUKO IPUINAK, MUNDUKO KULTURAK

Arratsaldeko 17:00etan, Zabel Kultur Etxean

ZINE FORUM-en hurrengo emanaldiak

martxoak 26.....En tierra de hombres

apirilak 9.....Black Hawk derribado

apirilak 23.....Laburubira (Film laburren zirkuitoa)

zabel kultur etxean · gaueko 22:30etan · sarrera doan

ODOLA EMATEKO EGUNAK

...~~OTSAILAK 19~~.....**APIRILAK 23**.....**EKAINAK 18**...

...**ABUZTUAK 13**.....**URRIAK 22**.....**ABENDUAK 17**...

arratsaldeko 6etatik aurrera, lehengo anbulatorioan

TAMAYO

taberna

(tabernak martxan jarraituko du)

martxoa amaituta jubilatuta eta bagoaz

eskerrak eman nahi dizkiegu mutrikuar guztiei

eta bereziki, 24 urte hauetan gure bezero izan zaretenoi

Eskerrik asko!

Mertxe eta Antonio

Vitoria Optika

AUDIOLOGIA ZENTROA

- Osasun sailak homologatutako audiologia zentroa
- Audioprotesista egunero dago zentroan
- Audiometriak doan, kabina intsonorizatuan
- Teknologia berrienak erabiltzen ditugu
- Etxean ere atenditzen dugu (Graduazioak eta Audiometriak)

Tel. 94 613 41 38
e-mail: mvitoria@cnoo.es

Iparkale, 1
ONDARROA

HIRUGARREN URTEMUGAN,
ESKERRIK ASKO BEZERO GUZTIEI!

- ✦ Depilazioak: hotza eta beroa
- ✦ Diodo laserra
- ✦ Aurpegiko eta gorputzeko tratamenduak
- ✦ Masajeak: estetikoak, terapeutikoak...
- ✦ Manikura-oin estetika (pedikura)
- ✦ Makillajea
- ✦ Betileen permanente eta tindaketa
- ✦ Betileen luzaketa
- ✦ Eguzkirik gabeko beltzarantzea
- ✦ Solarium bertikala
- ✦ Body piercingak
- ✦ Mikrodermal piercingak
- ✦ Tatuajeak
- ✦ Mikropigmentazioa
- ✦ Quantum-scio terapia
- ✦ Jakuzzia
- ✦ Estetika naturala aromaterapiarekin
- ✦ Tratamenduak kromoterapiarekin

maider
pinto **Pinpirin**
estetika terapia naturalak piercing

Barrenkale 9, behea · 943 02 91 34 - 650 34 17 68

Martxoak 27, larunbata BERDEL EGUNA

Goizean zehar,
BERDEL PINTXOAK doan
herriko tabernetan.

Goizeko 10:00etatik 14:00etara,
Bertan dendarien elkarteak
antolatuta MERKATU TXIKIA
izango da Txurruka Plazan.

Goizeko 10:00ak aldera,
Kalatxori bela elkarteak
antolatuta, MUTRIKUKO
VI. BELAUNTZIEN ARTEKO
TXAPELKETAren hasiera.

12:00etan TRIKITILARIAK
herriko kaleetan zehar.

13:00ean HERRIKO ABESBATZEN
KONTZERTUA Zabel Plazan.

17:00ak aldera MUTRIKUKO
VI. BELAUNTZIEN ARTEKO
TXAPELKETAren bukaera.

17:00etatik aurrera BERDEL
PINTXO DASTAKETA HERRIKOIA
portuan.

XV. BERDEL eguna

www.mutriku.net

MUTRIKU Martxoak 27 2010

